

Pako^{Suomen}aisapu

KOTIKUNNAN KOHTAAMISET KOTOUTUMISEN YTIMESSÄ

Milla Mäkinen
Yhteisötyön Päällikkö
28.9.2017

**TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASSTO**

Euroopan unionin tuella

Suomen Pakolaisapu ry

- Suomen Pakolaisapu tukee pakolaisia ja maahanmuuttajia toimimaan aktiivisesti yhteiskunnassa ja arjessa.
- Nykyiset kohdemaat: Suomi, Uganda, Liberia ja Myanmar.
- YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n kumppani ja kansallisesti ja kansainvälisesti aktiivinen pakolaiskysymysten asiantuntija.

**Visiona maailma, jossa
pakolaiset ja siirtolaiset ovat
yhdenvertaisia, osallistuvia yhteiskunnan
jäseniä; ja
heidän perusoikeutensa toteutuvat
myönteisessä asenneilmapiirissä.**

Kohderyhmät Suomessa

- Maahan muuttaneet aikuiset (valtaosa turvapaikanhakijoita ja pakolaisia)
- Vastaanottava aikuisväestö
- Järjestöt
- Muut toimijat (mm. vuokratallyhtiöt)
- Kunnat

Toiminta Suomessa

- Yhteisötyö (Kotikunta, Kasvokkain)
- Yksilötyö (Kurvi, Linkki)
- Sovittelutyö (Naapuruussovittelun keskus)
- Kansalaistoiminta ja järjestötyö (Järjestöhautomo, vapaaehtoistyö)

Kotikunta-hanke pähkinänkuoressa

Rahoitus: AMIF 2016-2018

Tavoite: kiintiöpakolaisten kotoutumisprosessin nopea käynnistyminen uudessa ja edellytysten vahvistuminen sille, että kotiutuminen tapahtuu nimenomaan uudessa kotikunnassa

Kohderyhmä: (aikuiset) kiintiöpakolaiset

Päyhteistyökumppanit: kiintiöpakolaisia vastaanottavat kunnat –erityisesti ne, joille vastaanotto on uutta (Lohja, Forssan seudun hyvinvointiyhteiskunta (Forssa, Tammela, Humppila, Ypäjä, Jokioinen), Enontekiö, Kittilä, Sodankylä, Pelkosenniemi, Salla, Tervola, Ylitornio, Espoo)

Kotoutuminen on
osallisuutta kotipaikkakunnalla sekä
kokemusta paikallisiin yhteisöihin ja
suomalaiseen yhteiskuntaan
kuulumisesta

Kotoutumista edistää

- Kielitaito
- Paikallisen käyttäytymiskoodiston ja hiljaisen tiedon tunteminen
- Virallisten sääntöjen ja normien tietäminen
- Sosiaaliset verkostot
- "Suomen tarinan" tunteminen ja siinä oman paikkansa löytäminen
- Positiiviset, uuteen alkuun uteliaisuudella ja määrätietoisuudella suhtautuvat asenteet ja vuorovaikutuskäytännöt

→ **kotoutuminen edistyy arjen kohtaamisissa**

Näkökulma

**Kotiutumisessa kohtaavat
uusien ja vanhojen naapureiden
aikaisemmat ja nykyiset kokemukset
sekä tulevaisuuden visiot.**

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Elämänkokemuksen kohtaaminen: Kokemus elämästä jossain muualla (josta pakolaisuus muodostaa yhden osan) kohtaa kokemuksen elämästä suomalaisessa yhteiskunnassa.

Odotusten kohtaaminen: Erilaisissa yhteiskunnissa toimiminen edellyttää erilaisia taitoja ja tietoja ja niissä muodostuu erilaisia elämänodotuksia.

Tulevaisuuden visioiden kohtaaminen: Missä näen itseni, perheeni ja ympäröivän yhteisöni tulevaisuudessa.

Avain

Avata sitä,

- mitä on kokemus pakolaisuudesta
- mitä on kokemus elämästä jossain muualla
- mitä on elämä suomalaisessa yhteiskunnassa

Joskus

kohtaamisessa ilmentyvät näkemyserot johtavat konflikteihin, jotka voivat laajentua tai kärjistyä, jos niitä ei pureta.

Konflikteja voi ennaltaehkäistä

edistämällä ihmisten kohtaamisia ja
edesauttamalla keskusteluyhteyksien
syntymistä.

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

**Ymmärryksen
syntymisen edellytyksiä
voi vahvistaa** antamalla
oikeaa tietoa, oikealla
hetkellä, oikeille
henkilöille, oikealla
tavalla.

Avain: ymmärryksen
syntymisen **fasilitointi**,
dialogi ja keskustelu.

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Konkreetit toimenpiteet Kotikunta-hankkeessa

HAASTE: seinänaapurit ja asumisen toimijat jäävät kotoutumisverkostojen ulkopuolelle, vaikka ovat keskeisessä asemassa erityisesti kotiutumisen alkuvaiheessa

• **VASTAUS: ASUKASTYÖ**

- Asumistoimijoiden koulutus, neuvonta ja konsultointi
- Naapurustotyön fasilitointi (käynnistystapaaminen, ennakkotapaaminen, kohtaamistapaaminen, arviointi)
- Naapurustotyön mentorointi etäyhteyksien avulla

HAASTE: sitä ei systemaattisesti tueta, että aikuiset kiintiöpakolaiset saisivat mahdollisuuden ymmärryksen avautumiselle uudesta ympäröivästä yhteiskunnasta ja sen tarinasta

• **VASTAUS: OMAKIELINEN YHTEISKUNTATIETO**

- Paikallista palveluista kertova VertaisKoto-kurssi (toimijoiden ja puhujien perehdytys, järjestämisen tuki, vertaisohjaajien koulutus ja tuki, arviointi)
- Suomen tarinaa avaava NettiVertaisKoto (**yhteiskuntaorientaatio**) (sisällön tuotanto, toimijoiden perehdytys, kouluttajien koulutus ja tuki, arviointi)
- Arabinkielinen dialogiin perustuva keskusteluryhmä tietopohjaisten kurssien tukena

LISÄKSI

- Tuki puhelimitse/sähköpostitse/Skypellä kuntien viranomaisille, asumisen toimijoille, kiintiöpakolaisille (suomeksi ja arabiaksi)

Tiimi

- **Yhteisötyön päällikkö** (Milla Mäkinen, 60 % työajalla)
- **Suunnittelija** (Heidi Nikula)
- **Kokemusasiantuntija** (Khalid Iddriss)
- **Kouluttaja** (rekrytointiprosessi kesken)

Lisäksi tarpeen mukaan:

- Naapuruussovittelun keskuksen asiantuntijat
- Paikalta paikattavat keskusteluryhmien vetäjät

KYSYMYKSIÄ, KOMMENTTEJA, AJATUKSIA?

Milla Mäkinen

milla.makinen@pakolaisapu.fi

044 768 9687

9/29/2017

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Pakolaisapu Suomen 22